

Total No. of Printed Pages—7

**3 SEM FYUGP GECGGR3 (A/B)**

**2 0 2 5**

( Nov/Dec )

**GEOGRAPHY**

( Generic Elective Course )

Paper : GECGGR3

Full Marks : 45

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks  
for the questions*

Paper : GECGGR3(A)

( **Climatology** )

1. নির্দেশ অনুযায়ী তলত দিয়াবোবৰ উত্তৰ দিয়া : 1×5=5

Answer the following as directed :

- (a) বায়ুমণ্ডলত আটাইতকৈ বেছি পৰিমাণে পোৱা গেছটো হ'ল  
অক্সিজেন / কাৰ্বন ডাইঅক্সাইড / যৰক্ষাবজান।

( শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা )

The most abundant gas found in the  
atmosphere is oxygen / carbon dioxide /  
nitrogen.

( Choose the correct answer )

( 2 )

- (b) স্তবমণ্ডল আৰু মেছ'মণ্ডলক পৃথক কৰা অঞ্চলটোক \_\_\_\_\_  
বোলা হয়।

( খালী ঠাই পূৰ কৰা )

The zone separating the stratosphere and  
mesosphere is called \_\_\_\_\_.

( Fill in the blank )

- (c) বায়ুমণ্ডলৰ চাপ জোখা যন্ত্ৰটোৰ নাম লিখা।

Name the instrument used for measuring  
atmospheric pressure.

- (d) মিথেন এটা সেউজ গৃহ গেছ।

( শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা )

Methane is a greenhouse gas.

( Write True or False )

- (e) বঙ্গোপসাগৰ আৰু আৰৱ সাগৰত উৎপত্তি হোৱা ক্ৰান্তীয়  
ঘূৰ্ণিতাহবোৰক \_\_\_\_\_ কোৱা হয়।

( খালী ঠাই পূৰ কৰা )

The tropical cyclones formed in the Bay of  
Bengal and the Arabian Sea are called  
\_\_\_\_\_.

( Fill in the blank )

( Continued )

26P/340

( 3 )

2. যি কোনো দুটাৰ চমু টোকা লিখা :

5×2=10

Write short notes on (any two) :

- (a) বতৰৰ উপাদানসমূহ

Elements of weather

- (b) বাণিজ্য বতাহ

Trade wind

- (c) শৈলোৎক্ষেপ বৰষুণ

Orographic rainfall

- (d) জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ফলাফলসমূহ

Consequences of climate change

3. তলত দিয়া যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া : 10×3=30

Answer any three of the following questions :

- (a) জলবায়ু বুলিলে কি বুজা? জলবায়ুৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলোৱা  
কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+8=10

What do you mean by climate? Discuss  
about the factors affecting climate.

- (b) বায়ুৰ চাপ কি? পৃথিৱীৰ উপবিভাগৰ স্থায়ী চাপ বলয়-  
কেইটাৰ বিষয়ে উপযুক্ত চিত্ৰসহ বৰ্ণনা কৰা। 2+8=10

What is atmospheric pressure? Describe  
about the permanent pressure belts of  
the earth surface with a suitable  
diagram.

26P/340

( Turn Over )

( 4 )

- (c) ঘূৰ্ণিতাহ কি ? নাতিশীতোষ্ণ মণ্ডলৰ ঘূৰ্ণিতাহৰ উৎপত্তি, কাৰণ আৰু ফলাফলসমূহ বৰ্ণনা কৰা।  $1+3+3+3=10$

What is cyclone? Describe the formation, causes and effects of temperate cyclone.

- (d) জলচক্ৰ বুলিলে কি বুজা ? জলচক্ৰৰ ওপৰত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰা কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।  $2+8=10$

What do you mean by hydrological cycle? Discuss about the factors affecting the hydrological cycle.

- (e) ভাৰতবৰ্ষৰ জলবায়ুৰ কোপেনৰ শ্ৰেণীকৰণৰ বিষয়ে উপযুক্ত চিত্ৰসহ বৰ্ণনা কৰা।  $10$

Describe about Köppen's classification of Indian climate with suitable diagram.

( 5 )

Paper : GECGGR3(B)

( Settlement Geography )

1. নিৰ্দেশ অনুযায়ী তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :  $1 \times 5 = 5$

Answer the following as directed :

- (a) প্ৰাৰম্ভিক মানৱ বসতিসমূহ গ্ৰাম্য / পৌৰ প্ৰকৃতিৰ আছিল।  
( শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা )

The earliest human settlements were rural / urban in nature.

( Choose the correct answer )

- (b) পথৰ কাষে কাষে \_\_\_\_\_ আৰ্হিৰ বসতি গঠন হয়।  
( খালী ঠাই পূৰ কৰা )

\_\_\_\_\_ pattern of settlement develops along the side of the roads.

( Fill in the blank )

- (c) হৰিদ্বাৰ এখন সুৰক্ষামূলক / ধৰ্মীয় / আৰাসিক চহৰ।  
( শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা )

Haridwar is a defensive / religious / residential town.

( Choose the correct answer )

( 6 )

- (d) পৰিবেশৰ অৱনতি ভাৰতবৰ্ষৰ পৌৰ / গ্ৰাম্য বসতিৰ এক মুখ্য সমস্যা।

( শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা )

Environmental degradation is a major problem of urban / rural settlement in India.

( Choose the correct answer )

- (e) ক্ৰিষ্টেলাৰ মতে কেন্দ্ৰস্থলৰ পশ্চাৎভূমিৰ আকাৰ কেনেকুৱা ?

According to Christaller, what is the shape of the hinterland area of a central place?

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো দুটা) :  $5 \times 2 = 10$

Write short notes on (any two) :

- (a) জনসংখ্যা বিতৰণৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পোলাৱা কাৰকসমূহ  
Factors affecting population distribution

- (b) গ্ৰাম্য বসতিৰ প্ৰকাৰসমূহ  
Types of rural settlement

- (c) পৌৰ বসতিৰ বৃদ্ধি  
Growth of urban settlements

26P/340

( Continued )

( 7 )

3. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো তিনিটা) :  $10 \times 3 = 30$

Answer the following questions (any three) :

- (a) বসতি ভূগোলৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ আলোচনা কৰা।  $2+4+4=10$

Define settlement geography. Discuss its nature and scope.

- (b) গ্ৰাম্য সংৰচনা কি? ভাৰতৰ গ্ৰাম্য বসতিৰ মুখ্য সমস্যাসমূহৰ বিৱৰণ দিয়া।  $2+8=10$

What is rural morphology? Describe the major problems related to rural settlements in India.

- (c) পৌৰ বসতিৰ শ্ৰেণীবিভাজনৰ আধাৰসমূহ উল্লেখ কৰা। পদানুক্ৰম অনুসৰি পৌৰ বসতিসমূহ শ্ৰেণীভুক্ত কৰা আৰু প্ৰতিটোৰে বৰ্ণনা দিয়া।  $4+6=10$

State the bases of classification of urban settlements. Categorise the urban settlements based on their hierarchy and describe each of them.

- (d) গ্ৰাম্য-নগৰ দ্বৈতবাদ আৰু গ্ৰাম্য-নগৰ নিৰন্তৰতা ধাৰণা দুটাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 10

Discuss the concepts of rural-urban dichotomy and rural-urban continuum.

\*\*\*

26P—6500/340

3 SEM FYUGP GECGGR3 (A/B)